

Oktatási útmutató

Döntésfa: Demokrácia vagy diktatúra

Időtartam: 20-30 perc | életkor 12-18

Bevezetés

A Döntésfa: Demokrácia vagy diktatúra: hol élnél inkább? című feladat könnyed formában mutatja be a különbséget két, egymástól szélsőségesen eltérő politikai rendszer között.

A Döntésfa arra invitálja a fiatalokat, hogy válasszanak; inkább párbeszédre alapuló döntéshozatalt részesítsék előnyben, vagy a gyors döntéseket? Eltűrnéd a kutyapizskot az utcán, vagy tiszta utcát követelsz?

A demokrácia messze nem tökéletes, de az alternatíva még rosszabb is lehet. Mindennapi életünket azonban alapvetően befolyásolja az a politikai rendszer, amelyben élünk. A Döntésfa szembeesíti a fiatalokat a választások következményeivel, és játékos módon segít megérteni olyan elvont fogalmakat, mint a demokrácia és a diktatúra.

Tanulási célok

- A tanulók megismerik, milyen következményekkel jár a demokráciában, illetve a diktatúrában való élet.
- A tanulók betekintést nyernek abba, hogyan befolyásolják a politikai rendszerek a mindennapi életet.
- A tanulók tudatosítják, hogy a politikai rendszerek hatással vannak a szabadságjogokra és az (alapvető) jogokra.

Szervezési előkészületek

- Töltsd le és nyomtasd ki a fekete-fehér posztert A4-es vagy A3-as méretben (minden tanulónak egy példány).
- Ha az A) óravázlatot használod, készíts elő post-it jegyzetlapokat.

Tartalmi előkészületek

Olvasd el a lépésről lépésre haladó útmutatót, és válaszd ki az A) vagy a B) lehetőséget.

Útmutató lépésről lépésre

A) opció

A demokrácia és a diktatúra előnyeinek és hátrányainak feltárása

1 Előnyök és hátrányok összegyűjtése

A tanulók kis csoportokban három előnyt és három hátrányt írnak fel a demokráciáról post-it cetlikre. Ezeket a cetliket felragasztják a táblára. Ugyanezt teszik a diktatúrával, mint politikai rendszerrel kapcsolatban is..

2 A két politikai rendszer áttekintése

Az osztállyal közösen tekintsétek át mindkét politikai rendszer előnyeit és hátrányait. Fontos hangsúlyozni, hogy ezek szélsőséges ellentétek, és a kettő között (vagy ezek mellett) a demokratikus és az autoriter rendszereknek számos különböző formája létezik.

3 A Döntésfa poszter kiosztása

Minden tanuló kap egy Döntésfát (A4-es vagy A3-as méretben kinyomtatva), melyet ezután egyénileg elolvasnak és kitöltenek.

4 Reflexió

Befejezésékképp kérdezd meg a diákoktól, hogy a feladat során talákoztak-e új előnyökkel vagy hátrányokkal a demokráciával vagy a diktatúrával kapcsolatban?

B) opció **Az intézmények és az (alapvető) jogok szerepének felismerése**

1 A Döntésfa poszter kiosztása

Minden tanuló kap egy Döntésfát (A4-es vagy A3-as méretben kinyomtatva), melyet ezután egyénileg elolvasnak és kitöltenek.

2 A két politikai rendszer áttekintése

Az osztállyal közösen tekintsétek át mindkét politikai rendszer előnyeit és hátrányait. Fontos hangsúlyozni, hogy ezek egymás szöges ellentétei, és a kettő között (vagy ezek mellett) a demokratikus és az autoriter rendszereknek számos különböző formája létezik.

3 Intézmények és (alapvető) jogok

Feladat párokban vagy kis csoportokban: a tanulók karikázzák be azokat az intézményeket és (alapvető) jogokat, amelyek fontosak a jól működő demokratikus jogállam számára. Írják le azok funkcióját és kapcsolatát egy joghoz (például: az újságok a szabad sajtót képviselik, az iskolákban megjelenik a véleménynyilvánítás szabadsága, a bíróságok független igazságszolgáltatást képviselnek stb.).

4 Eredmények megosztása

A párok / csoportok röviden osszák meg az eredményeket az osztállyal, és/vagy karikázzák be a Döntésfa szavait a digitális táblán.

5 Összefoglalás

Közösen foglaljátok össze ezeknek az ellentétes politikai rendszereknek az előnyeit és hátrányait.

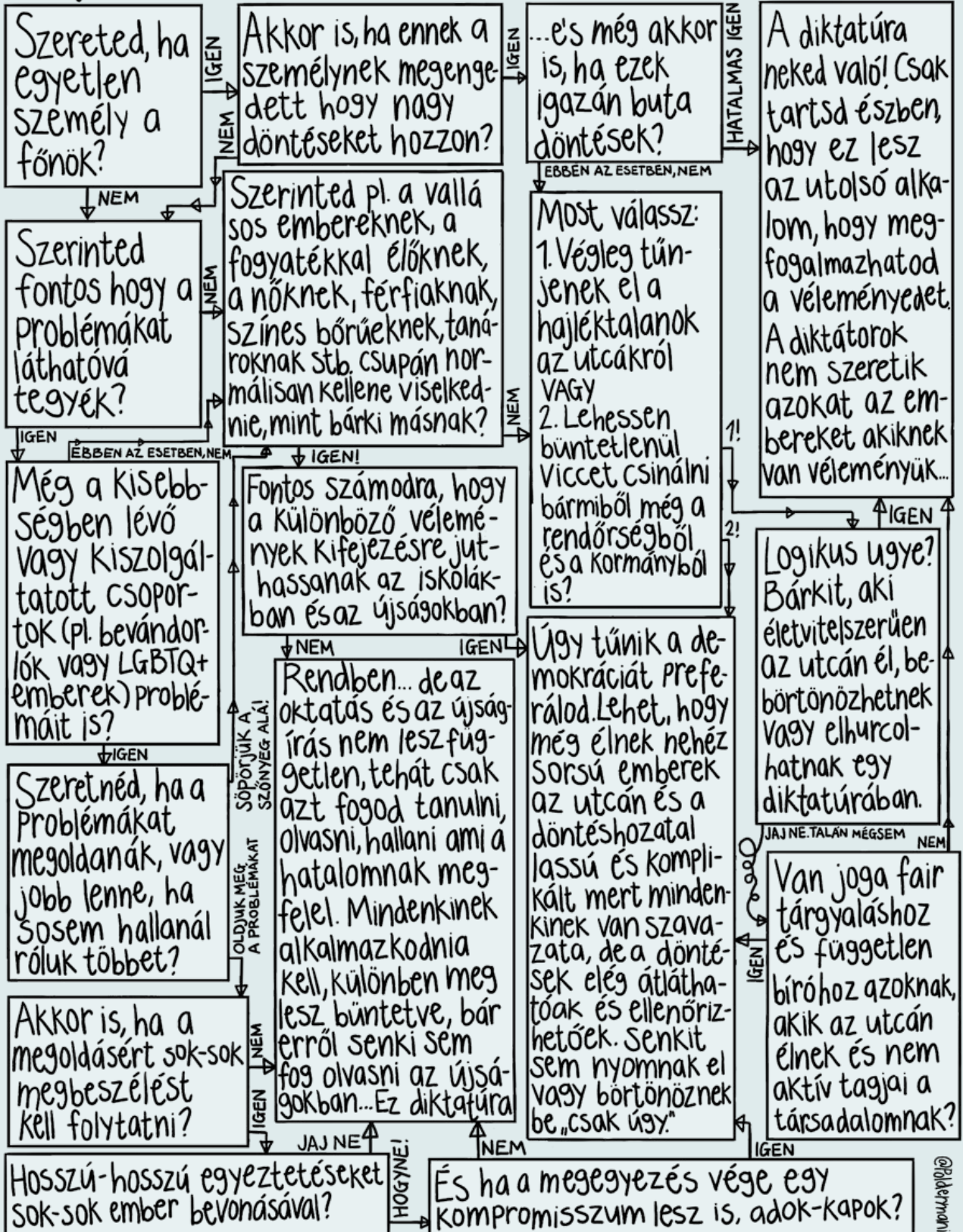
Demokrácia vagy diktatúra: hol akarsz élni?

START →

Demokrácia vagy diktatúra: hol akarsz élni?

START →

@Bildermaier

